

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ Ε', Α', Β', Δ'**

**Ταχ. Δ/ση: Πανεπιστημίου 20
Ταχ. Κώδικας: 10672, Αθήνα
Τηλέφωνο: 210 3635007
Fax: 2103635077
E-mail: deispraxeon@aade.gr
Url: www.aade.gr**

Ε 2196/2020

ΘΕΜΑ: Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 1-265 και 308 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 207/27-10-2020)

Σας κοινοποιούμε συνημμένα τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 265 και 308 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 207/27-10-2020), μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι νέες διατάξεις που ρυθμίζουν:

- τον «Εξωδικαστικό Μηχανισμό Ρύθμισης Οφειλών» (άρθρα 5-30 και σχετικές εξουσιοδοτικές διατάξεις του άρθρου 71 του νόμου),
- την «Προπρωτευτική Διαδικασία Εξυγίανσης» (άρθρα 31 - 63, 74 και σχετικές εξουσιοδοτικές διατάξεις του άρθρου 72 του νόμου) και
- την «Πτώχευση» (άρθρα 75 - 203, 210, 211 και σχετικές εξουσιοδοτικές διατάξεις των άρθρων 204-209 του νόμου).

Α. Έναρξη ισχύος - Πεδίο εφαρμογής των νέων διατάξεων

1. Σύμφωνα με το άρθρο 308 («Έναρξη ισχύος») του ν. 4738/2020, τα άρθρα 1 έως και 264 αυτού, που ρυθμίζουν -μεταξύ άλλων- τις ανωτέρω διαδικασίες, τίθενται σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2021.

Συγκεκριμένα, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 263 του νόμου («Μεταβατικό Δίκαιο»), οι διατάξεις του ν. 4738/2020 εφαρμόζονται στις διαδικασίες που εκκινούν (δηλαδή υποβάλλεται η οικεία αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία) μετά την ανωτέρω ημερομηνία (1/1/2021).

Παρατηρείται ότι στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 263 και της παρ. 1 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020 γίνεται - προφανώς εκ παραδρομής- παραπομπή, ως προς την έναρξη ισχύος, στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 270 του ίδιου νόμου, αντί του ορθού άρθρου 308.

2. Εξαιρέσεις από τον ανωτέρω κανόνα της παρ. 1 του άρθρου 263 του ν. 4738/2020 εισάγουν οι παράγραφοι 2, 5 και 6 του ίδιου άρθρου, που προβλέπουν εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του νέου ν. 4738/2020 που ρυθμίζουν τη διαδικασία πτώχευσης και σε πτωχευτικές διαδικασίες που έχουν ήδη εκκινήσει πριν από την 1/1/2021 και κατά την ημερομηνία αυτή είναι εκκρεμείς.

Ειδικότερα:

α) Οι νέες διατάξεις των άρθρων 162 έως και 166 του ν. 4738/2020, που ρυθμίζουν την εκποίηση κατ' ιδίαν στοιχείων της πτωχευτικής περιουσίας και, μεταξύ άλλων, προβλέπουν πλειστηριασμό αυτών με ηλεκτρονικά μέσα (βλ. άρθρο 163 «Διαδικασία πλειστηριασμού») εφαρμόζονται αναλόγως σε πτωχευτικές διαδικασίες που έχουν ήδη αρχίσει και είναι εκκρεμείς κατά την 1η/1/2021, εφόσον δεν έχει αρχίσει, κατά την ημερομηνία αυτή, η ρευστοποίηση της περιουσίας του οφειλέτη σύμφωνα με τις προγενέστερες διατάξεις ή όταν κηρύσσεται άγονος προκηρυχθείς πλειστηριασμός.

β) Οφειλέτες που έχουν κηρυχθεί σε πτώχευση πριν από την 1η/1/2021 αλλά μετά την 1η/1/2019 υπάγονται στις νέες διατάξεις των άρθρων 192 έως και 194 του ν. 4738/2020 περί απαλλαγής του οφειλέτη. Σε περίπτωση που η προθεσμία της παρ. 1 ή της παρ. 2, κατά περίπτωση, του άρθρου 192 του ν. 4738/2020 λήγει πριν από τις 31/12/2021, η απαλλαγή επέρχεται την 1η/1/2022, εκτός αν εντός της ανωτέρω προθεσμίας κατατεθεί προσφυγή κατά της απαλλαγής του οφειλέτη. Για την πλήρωση των προϋποθέσεων της παρ. 3 του άρθρου 92 του ν. 4738/2020 (προκειμένου να τύχει εφαρμογής η παρ. 2 του άρθρου 192 του νόμου) απαιτείται αίτηση προς το πτωχευτικό δικαστήριο και σχετική απόφαση αυτού.

γ) Το άρθρο 195 του ν. 4738/2020 («Απαλλαγή εκπροσώπων νομικού προσώπου») εφαρμόζεται και για την απαλλαγή των εκπροσώπων νομικού προσώπου για οφειλές νομικού προσώπου, το οποίο κηρύχθηκε σε πτώχευση ή για το οποίο υποβλήθηκε αίτηση πτώχευσης πριν από την 1η/1/2021. Σε περίπτωση που η προθεσμία για την απαλλαγή εκπροσώπων νομικού προσώπου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 195, λήξει οποτεδήποτε πριν από τις 31/12/2021, τότε η απαλλαγή

επέρχεται την 1η/1/2022, ενώ τυχόν προσφυγή κατά της απαλλαγής μπορεί να ασκηθεί μέχρι τις 31/12/2021.

Τέλος, ο ν. 4738/2020 (βλ. δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 263 και τέταρτο εδάφιο της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 265) προβλέπει τη δυνατότητα να τραπεί εκκρεμής πτωχευτική διαδικασία σε πτωχευτική διαδικασία του νέου νόμου στο στάδιο εξέλιξης στο οποίο βρίσκεται η εκκρεμής διαδικασία, με απόφαση της πλειοψηφίας της συνέλευσης των πτωχευτικών πιστωτών. Στην περίπτωση αυτή, ανεξάρτητα από τις διατάξεις που διέπουν τη συνέχιση της διαδικασίας, για την κατάταξη των πιστωτών εφαρμόζονται οι διαχρονικού δικαίου διατάξεις των νόμων που έχουν ισχύσει έως την υπαγωγή στη νέα διαδικασία (βλ. τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 263 και πέμπτο εδάφιο της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 265).

B. Καταργούμενες διατάξεις - Μεταβατικό δίκαιο

1. Από την 1/1/2021, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020 («Καταργούμενες διατάξεις»):

α) Καταργείται ο ν. 3588/2007 (Α' 153, «Πτωχευτικός Κώδικας»), που ρυθμίζει σήμερα την πτώχευση και την προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης.

Δεδομένου ότι, όπως προαναφέρθηκε, οι νέες διατάξεις του ν. 4738/2020 περί πτώχευσης και εξυγίανσης εφαρμόζονται στις διαδικασίες που εκκινούν (δηλαδή υποβάλλεται η οικεία αίτηση πτώχευσης ή επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης) μετά την έναρξη ισχύος αυτού (1/1/2021), στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 265 προβλέπεται ότι στις εκκρεμείς διαδικασίες πτώχευσης και εξυγίανσης του ν. 3588/2007 εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις του ν. 3588/2007, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο ν. 4738/2020, όπως στις παρ. 2, 5 και 6 του άρθρου 263 αυτού (βλ. ανωτέρω υπό στοιχείο Α.2. της παρούσας) ή, όσον αφορά διαδικασίες πτώχευσης που ήταν ήδη εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του ν. 3588/2007, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι προϊσχύουσες αυτού διατάξεις, σύμφωνα με το άρθρο 182 του ν. 3588/2007 (σχετική η εγκύκλιος ΠΟΛ 1050/2010). Σημειώνεται ότι στην ανωτέρω διάταξη μεταβατικού δικαίου (περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020) γίνεται αναφορά μόνο στις «εκκρεμείς κατά τον χρόνο δημοσίευσης (σημ: δηλαδή κατά την 27η/10/2020, ημερομηνία δημοσίευσης του ΦΕΚ Α' 207) διαδικασίες», αντί να γίνεται αναφορά σε όλες τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4738/2020 (1/1/2021) διαδικασίες, δηλαδή σε όλες τις διαδικασίες που έχουν/θα έχουν εκκινήσει πριν από την ημερομηνία αυτή. Δεδομένου όμως, ότι αν

ληφθεί υπ' όψιν η γραμματική διατύπωση της διάταξης, θα παρέμεναν αρρυθμιστες οι διαδικασίες πτώχευσης και εξυγίανσης που έχουν αρχίσει ή θα αρχίσουν κατά το χρονικό διάστημα από 28/10/2020 έως και 31/12/2020, προκύπτει ότι η ανωτέρω διατύπωση περιλήφθηκε στο νόμο εκ παραδρομής και ότι κατά τη βούληση του νομοθέτη η διάταξη αναφέρεται σε όλες τις διαδικασίες πτώχευσης και εξυγίανσης που είναι εκκρεμείς κατά την 1η/1/2021.

β) Παύει η δυνατότητα υποβολής νέων αιτήσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3869/2010 (Α' 130, «Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις»). Στις εκκρεμείς διαδικασίες του ν. 3869/2010 εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις του νόμου αυτού.

Σημειώνεται ότι και στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020 (όπως και στην περ. α' της ίδιας παραγράφου, κατά τα αμέσως προαναφερθέντα) γίνεται αναφορά σε «εκκρεμείς κατά τον χρόνο δημοσίευσης (σημ: δηλαδή κατά την 27η/10/2020) διαδικασίες». Δεδομένου όμως, ότι αν ληφθεί υπ' όψιν η γραμματική διατύπωση της διάταξης, θα παρέμεναν αρρυθμιστες οι διαδικασίες του ν. 3869/2010 που έχουν αρχίσει ή θα αρχίσουν κατά το χρονικό διάστημα από 28/10/2020 έως και 31/12/2020, προκύπτει ότι η ανωτέρω διατύπωση περιλήφθηκε στο νόμο εκ παραδρομής και ότι κατά τη βούληση του νομοθέτη η διάταξη αναφέρεται σε όλες τις διαδικασίες του ν. 3869/2010 που είναι εκκρεμείς κατά την 1η/1/2021.

γ) Παύει η δυνατότητα υποβολής νέων αιτήσεων σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68 έως και 77 («Έκτακτη διαδικασία ειδικής διαχείρισης») του ν. 4307/2014 (Α' 246).

Οι ανωτέρω διατάξεις του ν. 4307/2014 εξακολουθούν να ισχύουν στις εκκρεμείς κατά την 1η/1/2021 διαδικασίες ειδικής διαχείρισης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο ν. 4738/2020. Κατ' εξαίρεση, με απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών ειδικής διαχείρισης, που συγκαλείται με πρόσκληση του ειδικού διαχειριστή, επιτρέπεται η συνέχιση της διαδικασίας στο στάδιο στο οποίο βρίσκεται με αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4738/2020. Στην περίπτωση αυτή ο ειδικός διαχειριστής ασκεί τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που επιφυλάσσονται κατά το ν. 4738/2020 στο σύνδικο.

2. Σύμφωνα με τις περ. α' και γ', αντίστοιχα, της παρ. 1 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020: α) όπου σε νόμο γίνεται αναφορά στον Πτωχευτικό Κώδικα, ν. 3588/2007, νοείται ο ν. 4738/2020 και β) όπου σε νόμο γίνεται αναφορά στην ειδική διαχείριση των άρθρων 68-77 του ν.

4307/2014 νοείται η «διαδικασία του Μέρους II του Κεφαλαίου Α' του Πέμπτου Μέρους του Δευτέρου Βιβλίου» (δεδομένου ότι η ενότητα αυτή δεν υφίσταται στο ν. 4738/2020, γίνεται δεκτό, στο πλαίσιο της παρούσας εγκυκλίου, ότι η παραπομπή αφορά συνολικά τη διαδικασία του Πέμπτου Μέρους του Δευτέρου Βιβλίου του ν. 4738/2020 υπό τον τίτλο «Η εκκαθάριση της περιουσίας του οφειλέτη και η διανομή προς πιστωτές», δηλαδή τα άρθρα 157 επ. του ν. 4738/2020).

3. Αναφορικά με τη διαδικασία των άρθρων 1-17 του ν. 4469/2017 (Α'62, «Εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων»), υπενθυμίζεται, ότι, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4469/2017, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο δεύτερο της από 24.12.2019 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α'212), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4664/2020 (Α'32), η προθεσμία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής στη διαδικασία αυτή έπαυσε στις 30/4/2020 (σχετική η Ε. 2042/2020). Οι διατάξεις του ν. 4469/2017 εξακολουθούν να ισχύουν για τις υποθέσεις βάσει αιτήσεων που έχουν υποβληθεί κατ' εφαρμογή του νόμου αυτού.

4. Επιπροσθέτως, επισημαίνονται τα εξής:

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020, από τη θέση σε πλήρη εφαρμογή του «Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας» (μέσω του οποίου, σύμφωνα με τα άρθρα 213 και 84 του ν. 4738/2020, πρόκειται να δημοσιοποιούνται πλέον πράξεις/αποφάσεις καθώς και να υποβάλλονται αιτήσεις, αναγγελίες κ.λπ. στο πλαίσιο των διαδικασιών του νόμου αυτού), η οποία θα διαπιστωθεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, καταργείται η διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010 (Α' 58).

Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με την ως άνω καταργούμενη διάταξη, στους πίνακες διανομής που συντάσσουν οι σύνδικοι πτώχευσης κατά τις διατάξεις του ν. 3588/2007 εφαρμόζεται αναλογικά (τόσο υπέρ του Δημοσίου όσο και υπέρ όλων των Ν.Π.Δ.Δ. οι απαιτήσεις των οποίων εισπράττονται κατά Κ.Ε.Δ.Ε.) η παρ. 4 του άρθρου 58 του Κ.Ε.Δ.Ε., που προβλέπει τριακονθήμερη προθεσμία για την άσκηση από το Δημόσιο ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης με αφετηρία αυτής την επίδοση σε αυτό σχετικής έγγραφης πρόσκλησης ή, στην πράξη, από την επίδοση του πίνακα διανομής και της πράξης του εισηγητή, με την οποία κηρύσσεται εκτελεστός (σχετική η εγκύκλιος ΠΟΛ 1050/2010, κεφ. ΙΧ).

Όπως όμως ρητά ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020, η ως άνω διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 67 του ν.

3842/2010 εξακολουθεί να ισχύει σε πτωχεύσεις που διέπονται από το ν. 3588/2007.

Από τα ανωτέρω συνάγεται το συμπέρασμα ότι η ειδική τριακονθήμερη προθεσμία της παρ. 4 του άρθρου 58 του Κ.Ε.Δ.Ε. για άσκηση ανακοπής από το Δημόσιο κατά πίνακα κατάταξης σε διαδικασία πτώχευσης με αφετηρία την επίδοση σε αυτό του πίνακα κατάταξης ή της έγγραφης πρόσκλησης για λήψη γνώσης αυτού, στην οποία παραπέμπει η παρ. 7 του άρθρου 67 του ν. 3842/2010, εξακολουθεί να ισχύει:

- σε πτωχεύσεις στις οποίες εφαρμόζεται το προϊσχύον πτωχευτικό δίκαιο.

- σε πτωχεύσεις στις οποίες εφαρμόζεται ο ν. 4738/2020, έως την έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης με την οποία θα διαπιστώνεται η θέση σε πλήρη εφαρμογή του «Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας».

Γ. Ανατροπή εκκρεμούς διαδικασίας ειδικής διαχείρισης του ν. 4307/2014

Με την παρ. 3 του άρθρου 264 του ν. 4738/2020, η οποία -κατ' εξαίρεση- ισχύει από την 27η/10/2020 (ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως), προστέθηκε στο ν. 4307/2014 (Α' 246) άρθρο 72Α με τίτλο «Ανατροπή της διαδικασίας της ειδικής διαχείρισης», που προβλέπει τη δυνατότητα άσκησης ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, οποτεδήποτε πριν από τη λήξη της διαδικασίας ειδικής διαχείρισης κατ' άρθρο 76 του ν. 4307/2014, αίτησης από τον οφειλέτη ή πιστωτές αυτού για την ανατροπή της διαδικασίας της ειδικής διαχείρισης, εφόσον καταθέσουν ταυτόχρονα με την αίτηση αυτή αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο νέο άρθρο 72Α του ν. 4307/2014. Σε περίπτωση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, γίνεται δεκτή από το δικαστήριο η αίτηση ανατροπής, που συνεκδικάζεται με αυτήν, παύει η διαδικασία της ειδικής διαχείρισης και ανατρέπονται για το μέλλον τα αποτελέσματα από την υπαγωγή σε αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 72 του ν. 4307/2014. Εκποιήσεις του ενεργητικού για τις οποίες συντελέστηκε η διατύπωση της παρ. 2 του άρθρου 75 του ν. 4307/2014 (σύνταξη πράξης εξόφλησης που προσαρτάται στη σύμβαση μεταβίβασης και, σε περίπτωση μεταβίβασης ακινήτων, μεταγραφή αυτής) δεν θίγονται. Ο Ειδικός Διαχειριστής απαλλάσσεται από κάθε αστική και ποινική ευθύνη για τα αποτελέσματα της μέχρι τότε διαδικασίας.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την παρ. 5 του νέου άρθρου 72Α του ν. 4307/2014, η αίτηση της περί ανατροπής της διαδικασίας ειδικής διαχείρισης δύναται να υποβάλλεται εντός εννέα (9) μηνών από τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του άρθρου αυτού (δηλαδή έως 28/7/2021).

Ο Διοικητής της Α.Α.Δ.Ε.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ